

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z protestu J.K.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 18 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Adam Redzik Aleksander Stępkowski Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

Pismem złożonym w Sądzie Najwyższym 9 czerwca 2025 r. J.K. (dalej: „skarżący”) wniósł protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Skarżący zarzucił pominięcie go w spisie wyborców oraz zwłokę w stwierdzeniu prawomocności postanowienia Sądu Okręgowego w N. o uchyleniu ubezwłasnowolnienia całkowitego, co uniemożliwiło skarżącemu głosowanie w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, że protest wyborczy nie spełnia wymogów formalnych przewidzianych w ustawie i powinien pozostać bez dalszego biegu.

Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie przez Sąd Najwyższy protestu wyborczego skarżącego bez dalszego biegu, jako niespełniającego wymogów ustawowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r., poz. 365; dalej: „k.wyb.”), protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego jedynie w ściśle określonym terminie, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Protest niniejszy wniesiony został zatem w terminie.

Stosownie do treści art. 323 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu. Jednocześnie, w myśl art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy powinien pozostawić bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków formalnych.

Stosownie do brzmienia art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na ich poparcie.

Na mocy art. 322 § 2 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest dotyczący sprawy, co do której w kodeksie przewiduje się możliwość wniesienia przed dniem głosowania skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej. Natomiast zgodnie z art. 82 § 4 protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania.

W świetle art. 82 § 4 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania. Z protestu skarżącego wynika, że jego nazwisko nie znajdowało się w spisie wyborców w żadnym z obwodów do głosowania. Tym samym skarżący nie jest osobą uprawnioną do wniesienia protestu wyborczego.

Ponadto, art. 322 § 2 k.wyb. wymaga by Sąd Najwyższy pozostawił bez dalszego biegu protest dotyczący zarzutów, co do których w Kodeksie przewiduje się możliwość wniesienia skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej przed dniem głosowania. Na mocy art. 37 § 1 k.wyb. każdy może wnieść odpowiednio do wójta albo do organu, który sporządził spis wyborców, reklamację w sprawie nieprawidłowości sporządzenia spisu, a na decyzję nieuwzględniającą reklamacji można wnieść skargę do właściwego miejscowo sądu rejonowego (art. 37 § 2 k.wyb.).

Zgodnie z art. 10 § 2 pkt 3 k.wyb. prawa wybierania nie ma osoba ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądu. Z treści wniesionego protestu wynika, że postanowienie Sądu Okręgowego w N. o uchyleniu całkowitego ubezwłasnowolnienia skarżącego jest nieprawomocne będąc przedmiotem postępowania przed sądem odwoławczym. Skarżący nie posiada więc obecnie prawa wybierania

Z uwagi na wskazane okoliczności, na mocy art. 322 § 2 k.wyb. oraz art. 322 § 1 w zw. z art. 82 § 4 k.wyb. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Adam Redzik Aleksander Stępkowski Paweł Wojciechowski

[K.O.]

[a.ł]